

**ВИСОКА МЕДИЦИНСКА ШКОЛА
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
„МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ“
БЕОГРАД**

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ И
ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ
ПРОГРАМА СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА
СЕСТРА-ТЕХНИЧАР
2025. ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Упутства за примену стандарда 4:

4.1 Високошколска установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“ први пут је акредитована 2007. године и имала је три реакредитације – 2012., 2017. и 2024. године.

Тренутно, школа има акредитована три студијска програма: струковна медицинска сестра-техничар, струковни физиотерапеут и струковни медицински радиолог.

Студијски програм **струковна медицинска сестра-техничар** акредитован је уверењем о акредитацији број 612-00-00194/5/2023-03, од 30.01.2024. године, а претходно уверењем о акредитацији број 612-00-03250/2016-06 од 7.7.2017. године. Такође, уверењем о акредитацији број 612-00-01854/2019-06 од 18.11.2019. године акредитован је студијски програм струковна медицинска сестра-техничар у јединици без својства правног лица ван седишта установе у Тутину.

На основу наведених уверења о акредитацији одобрен је упис:

- 60 студената на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар у седишту установе и
- 28 студената на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар у јединици без својства правног лица ван седишта установе у Тутину.

Циљеви и структура студијског програма струковна медицинска сестра-техничар, као и оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова, те исходи и компетенције студената редовно се прате и усклађују са основним циљевима Школе. То је условило и одређене промене структуре студијског програма у односу на првобитни циклус акредитације, при чему су се структура и садржај студијског програма, односно заступљеност академско-општеобразовних, научно-стручних, стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета, као и изборност предмета, мењали искључиво у циљу осавремењивања самих садржаја преедмета, а све у складу са развојем и потребама струке. Школа је студијски програм израдила у складу са Законом о високом образовању и принципима Европског простора високог образовања, што указује и чињеница да се дипломе које она издаје признају у европским земљама (Француска, Швајцарска, Немачка, Норвешка, Шведска, Италија, Словенија и др.) као и ван европског простора (САД, Канада, Катар, УАЕ и др.), без условљавања полагањем додатних испита.

Студијски програм струковна медицинска сестра-техничар усклађен је са савременим светским токовима струке и може се упоредити са сличним програмима на иностраним високошколским установама у Словенији (Изола, Нова Горица), те у САД (University of Kansas School of Nursing, 3 год. звање Bachelor of Nursing, итд). Европска директива број 2005/36/EZ налаже да обука сестара одговорних за општу негу мора да обухвати најмање три године учења или 4600 часова теоријске и клиничке обуке, где на теоријску обуку отпада најмање једна трећина, а на трајање клиничке обуке најмање једна половина минималног трајања обуке. Такође, Минхенском декларацијом (СЗО 2000. године) постављене су одреднице будућег образовања медицинских сестара да школски програми морају бити усклађени са потребама струке и да морају бити подвргнути контроли квалитета и евалуацији, што акредитовани студијски програми Школе несумњиво испуњавају.

С тим у вези, студијски програм за струковне медицинске сестре-техничаре усаглашен је са значајним новинама и допунама европских и светских студијских програма, нарочито по питању практичног увежбавања и реалног усвајања вештина у процесу неге, као елемента придружених сестринских процедура без којих се активна нега не може ни замислити. У циљу побољшања квалитета програма струковна медицинска сестра-техничар и усклађивањем са

регулативним захтевом за повећавањем броја часова на 4600 (што је услов постављен и у европском образовном простору), одређен је укупан број часова, као и број часова стручне и клиничке летње праксе. Осим тога овај студијски програм садржи и одговарајући број изборних предмета у циљу задовољавања квалитета изборности.

Студије на овом програму трају три године (шест семестра) и носе 180 ЕСПБ бодова, а након завршетка шестог семестра и положених свих испита брани се завршни рад и стиче се стручни назив струковна медицинска сестра. Наставни план је конципиран тако да за сваку школску годину студент остварује 60 ЕСПБ бодова. Анализом програма може се видети да су различити облици наставе балансирани са исходима учења. Овај студијски програм има укупно 43 предмета: 31 обавезни и 12 изборних (студент се опредељује за укупно 6 изборних предмета у току студирања), три клиничке летње стручне праксе и завршни рад. Стручно апликативни предмети носе од 5 до 6 ЕСПБ, општеобразовни 3 или 4, док клиничка стручна пракса носи 5 до 7 ЕСПБ, зависно од дужине трајања праксе. Оваква расподела бодова и броја часова је у складу са праксом високог образовања у научној области сестринства у ЕУ. Студент је у обавези да обави стручну праксу (СП), као и летњу праксу (ЛП) за сваку годину студија. На првој години 225 часова СП + 240 часова ЛП, на другој години студија 450 часова СП + 400 часова ЛП, а на трећој години студија 390 часова СП + 600 часова ЛП, у референтним здравственим установама. Склад између наставних метода, циљева и исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу која се дефинише за појединачне предмете и цео студијски програм. Методе наставе оријентисане су ка учењу студената и систему оцењивања заснованом на мерењу исхода учења. Циљеве и исходе учења су дефинисали наставници и сарадници на њиховим предметима, док се хармонизација и надовезивање исхода учења кроз већи број предмета дефинише њиховим међузависностима.

Циљеви студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** су:

1. да струковним медицинским сестрама-техничарима пружи максимум савременог теоријског знања из медицине и додирних подручја, неопходних за ефикасан рад у нези пацијената и других клијената који траже додатну здравствену негу и заштиту.
2. да струковним медицинским сестрама-техничарима пружи могућност оптималног савладавања и реалног увежбавања вештина, односно процедура, метода и техника, неопходних за процес неге болесника у различитим областима медицине.
3. да струковним медицинским сестрама-техничарима, у склопу најсавременије едукације и менторског рада, пружи елементе контроле, праћења и истраживања у процесу неге одређене популације болесника и клијената, који би на бази савремене информатичке и статистичке анализе били основ за даље унапређење процеса неге и едукације струковних медицинских сестара-техничара.
4. да струковним медицинским сестрама-техничарима, поред савременог теоријског знања и увежбавања и усвајања практичних вештина у процесу неге, пружи и довољно општег и допунског образовања кроз изборне предмете и едукативне курсеве и семинаре.
5. да кроз цео процес едукације струковних медицинских сестара-техничара провејава дух хуманости, посвећености и етичности, тако неопходан за квалитетан рад здравствених радника и сарадника.

Савладавањем студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар**, студенти су професионално оспособљени да:

- примењују напредна теоријска и практична стручна знања и постављају и примењују стандарде здравствене неге у свим специјалистичким гранама медицине самостално или у тиму,
- тачно примењују дијагностичке и терапијске процедуре,
- критички размишљају и решавају сложене и непредвидиве проблеме, користећи сву медицинску опрему и апарате неопходне за рад, а уз поштовање етичких стандарда професије и закона,
- раде на превенцији болести и промоцији и очувању здравља,

- успешно комуницирају са пацијентима којима пружају и основну психолошку подршку, а комуницирају и са породицама пацијената и члановима медицинског тима,
- користи информационе технологије,
- организују, контролишу и обучавају друге за рад,
- планирају и спроводе истраживања у области сестринства, обрађују податке уз помоћ статистичких поступака и објављују налазе истраживања широј стручној јавности,
- планирају и воде здравствену документацију и евалуирају процес здравствене неге,
- прате и усвајају новине у овој области, радећи стално на свом усавршавању и унапређивању праксе.

Исходи учења подразумевају, између осталог, извођење различитих дијагностичких и терапијских процедура и техника у оквиру здравствене неге, руковање свим апаратима неопходним за дијагностичке и терапијске процедуре, коришћење информационих технологија, управљање процесом неге и вођење документације, спровођење здравствено васпитног рада итд. Свршени студенти бивају оспособљени за рад на превенцији, лечењу и рехабилитацији у адекватним здравственим установама (болничким и клиничким одељењима, диспанзерима и амбулантима) и специјалним установама и центрима као и у склопу кућног лечења (ванболничким условима). Од студената који заврше овај програм очекујемо и да повећају стручну и стваралачку ефикасност, као и да наставе усавршавање на вишим нивоима образовања.

Процене постигнућа студената у остваривању жељених исхода учења базирају се на мишљењу и ставовима самих студената, на мишљењу и ставовима представника послодаваца, а у одређеној мери и на подацима који се односе на могућност свршених студената за наставе даље школовање на вишим нивоима студија или да се запосле у струци. На основу свих ових параметара може се тврдити да су предвиђени исходи учења у највећој мери постигнути на студијским програмима Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“.

Оцењивање студената и праћење напредовања врши се у складу са препорукама Болоњске конвенције, континуираним праћењем рада студената на теоријској и практичној настави, током израде семинарских радова и периодичном провером знања у току семестра, помоћу колоквијума. На крају семестра студенти полажу испит који се састоји од писменог и/или практичног и/или усменог дела. Поени остварени успешним испуњавањем предиспитних обавеза сабирају се са поенима оствареним на испиту и закључује се коначна оцена. Максималан укупан број поена које студент може да оствари је 100. Контрола квалитета оцењивања се спроводи прегледом Плана рада наставника и анкетирањем студената на крају семестра, као и на основу извештаја Студентског парламента, на крају сваког семестра.

На конкретном примеру једног предмета изложићемо опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења. Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од силабуса предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет. Конкретно ћемо приказати како изгледа овај процес за предмет Физиологија, који се изучава у првом семестру, као обавезан предмет.

Спецификација предмета Физиологија, план извођења наставе за школску 2021/22

Врста и ниво студија:	Основне струковне студије, први степен
Назив предмета:	ФИЗИОЛОГИЈА
Наставник:	Нина Ђукановић

Сарадник:	Јелана Лаковић			
Статус предмета:	Обавезан			
Број ЕСПБ:	5			
Услов:	Студент мора бити уписан у први семестар.			
Место и време извођења наставе	Предавања: уторак, 15:00 - 17:15, сала А Вежбе: уторак, 17:15 – 18:00, сала А			
Циљ предмета је разумевање нормалног функционисања људског организма и механизма биолошке регулације, како би се објаснили и схватили процеси који доводе до настанка болести.				
Исход предмета: Знање стечено на предмету Физиологија оспособљава студента да: <ul style="list-style-type: none"> - разуме начин одвијања физиолошких процеса у организму, - повезује функције више различитих система, - схвати механизме настајања различитих патолошких процеса. 				
Садржај предмета				
<u>Теоријска настава:</u> Увод у физиологију. Хомеостаза. Њелијска физиологија. Телесне течности. Типови транспорта. Физиологија ексциtabilних ткива. Физиологија крви. Физиологија кардиоваскуларног система. Физиологија респираторног система и плућне циркулације. Физиологија уринарног система. Ацидо-базна равнотежа. Физиологија дигестивног система. Енергетски метаболизам. Физиологија ендокриног система. Репродуктивна физиологија. Општи принципи неурофизиологије. Сензорни систем. Чула. Моторни систем. Лимбичке функције и церебрални кортекс.				
<u>Практична настава:</u> Акциони потенцијал. Мишићна контракција. Одређивање броја еритроцита, одређивање хематокрита и концентрације хемоглобина у крви. Релативна и апсолутна леукоцитарна формула. Одређивање крвне групе ОАБ система. Аускултација срчаних тонова. Анализа ЕКГ-а. Мерење артеријског крвног притиска. Спирометрија. Клинички важни клиренси. Ацидо-базна равнотежа. Одређивање базалног метаболизма. Испитивање рефлекса. Презентација семинарских радова.				
Списак области за испит				
<u>Градиво за колоквијум:</u> Увод у физиологију. Хомеостаза. Њелијска физиологија. Телесне течности. Типови транспорта. Физиологија ексциtabilних ткива. Физиологија крви. Физиологија кардиоваскуларног система. Физиологија респираторног система и плућне циркулације.				
<u>Термин за колоквијум</u> – 8. недеља наставе				
<u>Градиво за испит:</u> целокупно градиво.				
Литература				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ђукановић Н. Физиологија човека, 1. издање, издавач Н. Ђукановић, Београд 2020. 2. Митровић Д. и сарадници. Основи физиологије човека, 5. издање, издавач Д.Митровић, Београд 2009. 3. Ауторизована предавања 				
Број часова активне наставе: 60 (3+1)				Остали часови:
Предавања: 45	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Интерактивна теоријска и практична настава, семинари, консултације.				

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена 0 - 40	Завршни испит	поена 0 - 60
активност у току предавања	0 - 5	тест	0 - 30
практична настава	0 - 5	писмени испит	
колоквијум-и	0 - 20	практични испит	
семинар-и	0 - 10	усмени испит	0 - 30

На основу поена сакупљених на предиспитним активностима (максимално 40 поена, од којих по 5 на присуство и активност у току предавања и практичен наставе, 20 поена на колоквијуму и 10 семинарском раду) и испиту (максимално 60 поена, од којих 30 на тесту и 30 ма усменом испиту) формира се коначна оцена по датој табели:

Оцена	Број поена
5	мање од 51
6	51-60
7	61-70
8	71-80
9	81-90
10	више од 90

Укупан број часова активне наставе на недељном нивоу за наведени предмет износи 4 часа (3 часа теоријске и 1 час практичне наставе), што на нивоу целог семестра износи 60 часова (4 x 15). Студенти су обавезни да проведу 90 сати самосталног рада, тако да је за овај предмет предвиђено укупно 150 сати рада и зато носи 5 ЕСПБ, с обзиром да је вредност 1 ЕСПБ 30 сати. Радно оптерећење студента и обрачун одговарајућих ЕСПБ бодова, појединачно за наставне предмете, вршено је на основу следећих параметара:

- Трајање семестра..... 15 недеља
- Укупно радних недеља у школској години..... 45 недеља
- Укупно недељно ангажовање студента..... 40 сати
- Укупан фонд сати рада у школској години..... 1800 сати
- Стандардни годишњи број ЕСПБ..... 60 ЕСПБ
- Укупно сати рада за 1 ЕСПБ ..... 30 сати

На основу анализе и процене тренутне ситуације, циљева, исхода, структуре и садржаја студијског програма, могу се извести следећи закључци:

- Школа је акредитовала студијски програм струковна медицинска сестра-техничар,
- студијски програм је научно-стручно утемељен;
- студијск програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему;
- курикулум студијског програма је усклађен са Законом о високом образовању, Стандардима за акредитацију студијских програма и принципима Болоњске декларације;
- напредовање студената при савладавању студијског програма вреднује се ЕСПБ бодовима;
- циљеви студијског програма, исходи учења, знања и вештине које свршени студенти стичу су прецизно дефинисани и усклађени са основним задацима и циљевима Школе.

У Прилогу 4.3 је дата табела мапирања предмета студијског програма као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом;

- наставни план и програм је приказан табеларно по годинама, при чему се води рачуна о односу општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем науке и струке и упоредив са студијским програмима сличних иностраних високошколских установа.

4.2 Високошколска установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија.

Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“ има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија.

На основу одлуке Наставног-стручног већа о покретању поступка за увођење студијског програма, Комисија за припрему документације за акредитацију студијских програма, коју образује Наставно-стручно веће Школе, подноси предлог за увођење студијског програма. Студијски програм усваја Наставно-стручно веће Школе, уз могућност консултације са струковним организацијама. Извођење студијског програма Школа реализује након акредитације истог код надлежног органа.

Комисија за обезбеђење квалитета континуирано прикупља информације и прати квалитет студијског програма, а у оквиру процеса самовредновања Школе врши проверу циљева студијског програма; контролу садржаја и структуре студијског програма у сврху праћења најновијих достигнућа у области медицине и здравствене неге; контролу радног оптерећења студената на основу анализе потребног времена за савладавање појединих предмета и на основу анкете студената; као и планирање и спровођење анкете студената, дипломираних студената и њихових послодаваца.

Наставници Школе дају предлоге за усавршавање курикулума студијског програма, које разматра и усваја Наставно-стручно веће Школе.

Школа, најмање једном у три године, врши упоређивање садржаја курикулума студијског програма са садржајима сродних студијских програма на високошколским установама у иностранству.

Успешност спровођења програма прати се и интерном контролом теоријске и практичне наставе, од стране Комисије за обезбеђење квалитета, периодичним извештајима наставног особља, као и међусобном интеракцијом са послодавцима, у смислу успешности савладавања програма и стечених стручних компетенција. Периодична евалуација програма спроводи се одређеном променом садржаја предмета, на основу достигнућа струке и науке, као и евентуалном променом препоручене литературе, у складу са садржајем предмета и развојем области, као и увођењем додатне литературе за заинтересоване студенте. Са друге стране студентима је омогућено организовање и активност у складу са Законом о високом образовању, те учествовање у органима Школе и њиховим телима при расправљању, о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијског програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова. Такође, Школа спроводи студентске анкете о процени квалитета студијског програма, што повратно утиче на повећање квалитета наставе. Школа анализира и пролазност и просечне оцене на свим предметима студијског програма, по годинама студија и по испитним роковима и тиме додатно контролише ефикасност студирања.

4.3 Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма.

Школа континуирано прати и информише се о исходима и стеченим знањима студената по завршетку студија, могућностима заснивања радног односа и даљег школовања.

Једном годишње спроводи се анкетање послодаваца у вези са њиховим задовољством квалификацијама свршених студената студијског програма **струковна медицинска сестра – техничар**. Послодавци такође могу да дају предлог за евентуално унапређење студијског програма у циљу подизања знања и вештина студената. Комисија за обезбеђење квалитета анализира резултате анкете и укључује их у Извештај о самовредновању (Прилог 4.2). Ови резултати уједно представљају и део стратегије унапређивања квалитета студијског програма у оквиру новог циклуса акредитације.

Периодично, обично на трогодишњем нивоу, Школа добија и релевантне информације од представника Националне службе за запошљавање, чиме се стиче увид о броју незапосленох лица са високом медицинском школом, те дужини времена чекања за заснивање радног односа. У циљу добијања још поузданијих и значајнијих информација, неопходна је интензивнија сарадња између студената, представника послодаваца и Школе, која би подразумевала чување контаката са свршеним студентима преко алумни организације, која није заживела на прави начин.

4.4 Високошколска установа обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма.

Оцењивање и осигурање квалитета студијског програма, као и праћење постигнутих исхода учења подразумева и активно учешће студената. У складу са Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником о обезбеђењу квалитета, у Школи се континуирано врши испитивање мишљења и прикупљање информација како од активних тако и од свршених студената. На крају сваког семестра предвиђено је да студенти попуне анкету о вредновању квалитета наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, док се на крају сваке школске године оцењује квалитет рада органа управљања и ненаставне подршке. По завршетку студија предвиђено је да дипломирани студенти попуне анкету о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења. Резултати анкета о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења саставни су део Извештаја о самовредновању (Прилог 4.1), а уједно представљају и део стратегије унапређивања квалитета студијског програма у оквиру новог циклуса акредитације.

Активима Школе прописано је да су представници студената активни и равноправни чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Дисциплинске комисије. Како је дат предлог да се формира Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе, било би пожељно да студенти нађу своје место и у саставу те комисије.

4.5 Високошколска установа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа.

Осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа спроводи се у првом реду кроз могућност промене садржаја предмета и то на почетку школске године. Евентуалне промене су у складу са препорукама КАПК, којима је прецизирано шта се подразумева под мањим изменама које не представљају суштинску промену самих студијских програма која би захтевала процес нове акредитације.

Тако на пример, могуће је вршити промену наставника који предаје одређени предмет због промена у саставу наставног кадра, узрокованог одласцима у пензију или унапређењем сарадника у веће наставно звање. Уколико се мења препоручене литература, промена мора бити у складу са садржајем предмета и развојем области, чиме се прати динамика издавања нових уџбеника и остале пратеће литературе. У неким ситуацијама, а на основу праћења оптерећења студената, дешава се промена форме предиспитних обавеза или однос поена које је могуће остварити за време предиспитних и испитних обавеза, али се строго води рачуна да нова подела остане у оквирима дефинисаним Законом о високом образовању. Такође, у складу са препорукама промене нису веће од 20% акредитованог садржаја.

Сагласно Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, студијски програм струковна медицинска сестра-техничар усклађен је са најмање три програма иностраних високошколских установа, од којих су најмање два из високошколских установа европског образовног простора.

Потврду квалитета студијског програма представља и чињеница да је Школа члан Мреже високих школа сестринства Европе (ЕНМ), од дана 16.11.2011. године, коју чини 14 земаља и 30 високих медицинских школа Европе. Поменута асоцијација пружа могућности мултилатералне сарадње међу чланицама по питању студијских програма, размене студената и другим питањима од значаја за целокупно високо образовање сестринског профила. Сарадњом са школама истог профила на нивоу Републике Србије и одржавањем стручних састанака улаже се напор у циљу приближавања студијских програма и подизања квалитета истих. Школа је активно укључена и у рад Конференције академија струковних студија и секције високих медицинских школа која функционише у оквиру ње.

4.6 Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

Курикулум студијског програма струковна медицинска сестра-техничар писан је на начин да представља снажан темељ развоја неопходних компетенција свршених студената. У изради курикулума водило се рачуна да постоји унутрашња усаглашеност, која подразумева примарно стицање знања из базичних научних дисциплина, након чега следи усвајање знања и вештина из уско специфичних и стручних области. У складу са јасно дефинисаним циљевима и исходима студија, наставни процес је оријентисан ка активном укључивању студената, подстицању интерактивне наставе и критичког размишљања, те промовише примену усвојених знања и повезивање са раније стеченим знањима што је од велике помоћи у решавању свакодневних проблема савремене клиничке праксе.

4.7 Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма.

Студијски програм **струковна медицинска сестра-техничар** има јасно и прецизно дефинисане и утврђене циљеве, исходе, академски, односно научни назив, услове за упис и потребно време за извођење студија, јасно представљен курикулум, листу обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем, начин извођења студија, недељни, семестрални и укупни број часова активне наставе, вредност сваког предмета исказану у ЕСПБ бодовима, вредност завршног рада, као и све друге чињенице битне за извођење студијског програма.

Завршни рад представља самосталан теоријско-истраживачки рад студента, за чију израду студент почиње да се припрема током последње године студија. За завршни рад студент бира тему из стручно-апликативног предмета. Ментор даје инструкције студенту везано за

одговарајућу литературу и методологију израде завршног рада. Завршни рад се израђује у писаној форми и садржи следеће елементе: уводни теоријски део, циљеве истраживања, хипотезе истраживања, методологију рада, резултате истраживања, дискусију, закључак, предлог мера и литературу. Завршни рад се јавно брани, пред комисијом од 3 члана и оцењује се оценом од 5 до 10. Наставници и студенти су упознати са захтевима које завршни рад треба да испуни, тако што се упутство за израду завршног рада налази на интернет страници Школе, а додатно током израде завршног рада студенти се увек могу консултовати са својим ментором. Такође, сви услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе су транспарентни и доступни на званичној интернет страници Школе.

SWOT анализа

S - (Strength): Предности	W - (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Студијски програм је научно-стручно утемељен и усаглашен са циљевима Школе (+++) ❖ Циљеви студијског програма су јасно дефинисани и у потпуности усклађени са исходима учења (+++) ❖ Оптерећење студената изражено бројем ЕСПБ бодова је усклађено са жељеним исходима учења (++) ❖ Наставни план и програм је приказан табеларно по годинама, са адекватно усклађеним односом општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета (+++) ❖ Поступци за одобравање, праћење и контролу студијског програма су јасно дефинисани (+++) ❖ Информације о студијском програму налазе се на званичној интернет страници Школе (+++) ❖ Информације о завршном раду доступне су на интернет страници Школе (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна мотивисаност послодаваца за пружање повратних информација о квалификацијама свршених студената (++) ❖ План рада са свим тематским јединицама и датумима њиховог презентовања за сваки појединачни предмет није доступан на сајту Школе (++) ❖ Понављање наставног садржаја на одређеним предметима (+) ❖ Неједнако оптерећење студената на завршним радовима и неравномерна дистрибуција дипломаца по наставнику (++)
O - (Opportunities): Могућности	T - (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Даљи развој и осавремењивање наставе (++) ❖ Значајнији облици сарадње са другим високошколским установама (++) ❖ Систематизовање базе података о дипломираним студентима и развој Алумни организације (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Неадекватно предзнање које студенти доносе из средњих школа (++) ❖ Недовољна мотивисаност будућих студената (+++) ❖ Економска ситуација у земљи која утиче на одустајање одређеног броја студената од даљег студирања (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Мотивисати наставнике и студенате за активније учешће у процесу анализе и осавремењивања студијског програма ✓ Веће укључивање послодаваца приликом анализе и осавремењивања студијског програма ✓ Додатно преиспитати међусобну повезаност предмета ради елиминације садржаја који се понављају и убацивања оних који недостају ✓ Вршити континуирану анализу ЕСПБ оптерећења ✓ Покушати што више уједначити оптерећење студената на завршним радовима и број дипломаца по наставнику ✓ Унапредити сарадњу са сродним Школама, пре свега из окружења ✓ Формирање и развој Алумни организације 	
Показатељи и прилози за стандард 4:	
<p><u>Табела 4.1.</u> Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне две школске године</p> <p><u>Табела 4.2.</u> Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.</p> <p><u>Табела 4.3.</u> Просечно трајање студија у претходне три школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.</p> <p><u>Прилог 4.1.</u> Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.</p> <p><u>Прилог 4.2.</u> Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.</p> <p><u>Прилог 4.3.</u> Пример табеле мапирања предмета</p>	

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Упутства за примену стандарда 5:

5.1 План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Студијски програм **струковна медицинска сестра-техничар** на Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ се изводи у складу са акредитованим курикулумом, односно књигом предмета (доступна на званичној интернет страници Школе), који укључују основне податке о предмету (назив, број часова наставе, број ЕСПБ бодова), циљеве и исходе предмета, садржај и структуру предмета, начин оцењивања на предмету, уџбенике, тј. обавезну и допунску литературу, податке о наставницима и сарадницима на предмету. Сагласно Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, настава на свим предметима се организује и реализује у складу са Планом рада. Школа је ускладила распоред часова активне наставе са потребама и могућностима студената остављајући им довољно времена за припрему за часове као и за одмор/рад. Распоред наставе припрема руководилац Студентске службе у договору са предметним наставницима, утврђује се пре почетка семестра и објављује се на огласној табли и интернет страници Школе. Предавања и вежбе морају се одржавати у терминима који су предвиђени распоредом часова. Уколико постоји потреба промене места и термина одржавања наставе, наставник то може учинити у договору са студентима и студентском службом, али на начин да не ремети рад другог наставника. Ако наставник или сарадник, из оправданих разлога, не може одржати своју наставу, о томе се студенти благовремено обавештавају преко огласне табле и интернет странице Школе, уз договор о термину надокнаде изгубљених часова.

На почетку школске године неопходно је усвојити Календар наставе који би садржао основне информације о планираним активностима током те школске године: датуме почетка/завршетка јесењег и пролећног семестра, нерадне и ненаставне дане у току школске године, датуме одржавања испитних рокова и пријава испита за активне студенте и апсолвенте, годишњи одмор за наставно особље. Календар наставе усваја Наставно-стручно веће пре почетка школске године, а по његовом усвајању потребно га је поставити на интернет страницу Школе. За израду Календара наставе био би задужен помоћник директора за наставу.

Распоред наставника и сарадника на студијском програму припрема директор Школе, а усваја га Наставно-стручно веће крајем текуће школске године за следећу школску годину.

5.2 Настава на високошколским установама је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Наставници током извођења наставе поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Настава се изводи кроз различите типове активности: предавања, вежбе, семинаре, рад у малим групама, а одржавају се и различити видови консултативне наставе. Настава се спроводи током 15 недеља по једном семестру, а правила у вези са наставом су јасно дефинисана Статутом Школе.

Методе извођења наставе су разноврсне и осавремене видео презентацијама, различитим видовима демонстрација и потпуним увежбавањем потребних вештина прво на одговарајућим моделима, како би студенти након тога без проблема могли да раде и са пацијентима. Посебан акценат се ставља на интерактивни рад који развија код студената способност примене стечених

знања, анализирања, критичког размишљања и предвиђања, неопходних за решавање свакодневних здравствено – медицинских проблема.

Анализом студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** уочава се да је пропорција различитих типова курсева (предавања, вежбе, семинари, колоквијуми и др.) коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, балансирана с обзиром на исходе учења. Спецификације предмета нам указују да се успешност студента у савлађивању обавеза прати континуирано и вреднује током целокупног периода извођења наставе, чиме се подстиче активност студената у току наставног процеса. Коначну оцена на предмету студент добија сабирањем освојених поена за предиспитне обавезе и поена освојених за знање показано на самом испиту. На пример, предмет Физиологија који се слуша на првој години студија, предвиђа да студент за активно учешће на предавањима може да оствари максимално 5 поена, на вежбама 5 поена, колоквијуме 20 и семинарски рад 10 поена, што чини укупно 40 % коначне оцене на предмету. На истом студијском програму на предмету Здравствена нега у интерној медицини, који представља стручни предмет, предвиђено је да студенти кроз активност у току предавања могу максимално оствари 10 поена, практичну наставу 20 поена, процес здравствене неге 10 поена и семинарски рад 10 поена, што чини укупно 60 % коначне оцене на предмету. На тај начин студенти се, посебно на стручним предметима, подстичу да активно учествују у наставном процесу, развијају критичко мишљење и примењују стечена знања у пракси, што је сагласно постављеним циљевима студијског програма и исходима учења.

- 5.3 Високошколска установа обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује:

Као што је већ истакнуто, настава на студијском програму изводи се у складу са акредитованим курикулумом који садржи спецификације (силабусе) свих предмета, како обавезних тако и изборних. Силабус предмета садржи назив предмета, статус предмета, недељни и годишњи број часова активне наставе, број ЕСПБ бодова које предмет носи, податке о наставнику и сараднику, опис циља и садржаја предмета, исход предмета, начин извођења наставе, начин оцењивања, врсте и потребан степен испуњености предиспитних обавеза, начин полагања испита, податке о литератури, начин односно методе извођења наставе, а може садржати и друге релевантне податке. Детаљне информације о распореду предмета по семестрима и годинама студија, као и спецификације предмета који се изводе на студијском програму налазе се на званичној интернет страници Школе.

- 5.4 Високошколска установа систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцењује квалитет наставе и предузима корективне мере за његово унапређење. Установа упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање.

Наставни процес на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар на Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ остварује се применом Статута Школе и одговарајућих правилника (Правилник о обезбеђењу квалитета и Правилник о студирању) којима су дефинисане основне процедуре и поступци по којима се реализује наставни процес, начин организације наставе, те обавезе наставног особља и студената у наставном процесу.

Наставник је у обавези да предавања, у потпуности, одржава према силабусу предмета и Плану рада, који су усвојени пре почетка наставе, што подразумева да се тематске јединице обрађује придржавајући се редоследа и датума који су предвиђени Планом рада. Предавања и вежбе се морају одржавати у термину који је за то предвиђен распоредом часова, без померања почетка или продужавања трајања наставе. Присуство настави од стране студената је обавезно.

Школа прати и спровођење плана наставе, као и планове рада на појединачним предметима, достављањем извештаја наставног особља директору Школе, као и кроз интерну контролу, кроз разговоре и упозорења наставницима који се не придржавају плана рада, а све у циљу даљег побољшања квалитета наставе. За сваку радну недељу постоје евиденциони листови одржане наставе где се наставници и сарадници потписују у свом термину, који је одређен распоредом наставе, уз навођење тематске јединице која се те недеље обрађује. Такође, постоје и евиденциони листови у којима се бележи присуство студената за свако предавање и сваку вежбу, а које потписом оверава предметни наставник односно сарадник. На основу евиденционих листова прави се електронска евиденција присуства студената на настави, која се на крају сваког семестра шаље директору Школе.

Додатну контролу квалитета наставног процеса врше и сами студенти путем анкета, у којима оцењују успешност и квалитет наставног процеса. Резултате оцењивања обрађује и анализира Комисија за обезбеђење квалитета, о чему подноси извештај Наставно-стручном већу Школе. Наставно-стручно веће Школе разматра извештај, оцењује квалитет наставног процеса и предлаже мере за његово унапређивање. Уколико резултати оцењивања квалитета наставног процеса покажу да наставник/сарадник не обавља свој посао на адекватан начин, директор Школе обавља разговор са наставником/сарадником и указује му на уочене грешке. У случају да наставник или сарадник те грешке не отклони, директор Школе покреће дисциплински поступак у складу са одговарајућим актима Школе.

Школа у одређеној мери, а у складу са својим буџетом, подржава истраживачку и стручну делатност својих наставника, сарадника и студената. Факултет подстиче стицање активних и стручних компетенција наставника/сарадника кроз партиципацију у плаћању котизација за учешће на домаћим и међународним скуповима, партиципацију у плаћању школарине на докторским студијама, издавачку делатност, предавања гостујућих предавача са иностраних високошколских установа. Такође, благовременим избором у виша наставна звања Школа подстиче свој кадар на стицање академских, стручних и научних назива.

SWOT анализа:

S - (Strenght): Предности

W – (Weakness): Слабости

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Информације о студијском програму, силабусима предмета и распореду наставе јасно су истакнуте и доступне на интернет страници Школе (+++) ❖ Компетентни предавачи у педагошком и стручном смислу (+++) ❖ Подстицање интерактивне комуникације између студената и наставника (++) ❖ Методе наставе су савремене и усклађене са исходима учења (+++) ❖ Добро балансирани различити облици наставе (++) ❖ Укљученост студената у оцену квалитета наставног процеса (+++) ❖ Корективне мере се доносе и примењују у складу са резултатима анкета или према потреби (++) ❖ Школа подстиче и унапређује компетенције наставника/ сарадника (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недостатак квалитетног Календара наставе (+++) ❖ Недовољно упознавање и укључење великог броја наставника у систематско праћење квалитета наставе (++) ❖ Недовољна мотивисаност студената да прате теоријску наставу (++) ❖ Ажурирање података доступних на интернет страници Школе (+)
---	--

О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Набавка додатне опреме за извођење дела практичне наставе у просторијама Школе (++) ❖ Стимулисати модификацију пратећих текстова за наставне јединице, како би прерасли у уџбенике (++) ❖ Дефинисати нове анкетне упитнике (+++) ❖ Одржати контролу присуства теоријској настави (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Тешкоће у сарадњи са наставним базама (+) ❖ Недостатак финансијских средстава за набавку одређених наставних средстава и опреме, као и педагошко и стручно усавршавање наставника и сарадника (++) ❖ Оснивање нових високошколских установа са сличним студијским програмима (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

- ✓ На почетку школске године направити квалитетан календар наставе, који би био истакнут на интернет страници Школе, како би студенти могли на време да планирају своје активности
- ✓ Стриктна примена стандарда и процедура за праћење квалитета наставног процеса и примена корективних мера
- ✓ Издвајање додатних финансијских средстава за педагошко и стручно усавршавање наставника и сарадника
- ✓ Мотивисати наставнике да модификују и допуне пратеће текстове за наставне јединице, како би прерасли у уџбенике за појединачне предмете на одговарајућим студијским програмима
- ✓ Набавка додатне опреме за извођење одређеног дела практичне наставе у просторијама Школе
- ✓ Редовно ажурирање података доступних на интернет страници Школе

✓ Редифинисати анкетне упитнике.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

7.1 Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања.

Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“ у свом раду остварује јединство образовног, стручног и професионалног рада. Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног конкурса који се објављује преко Националне службе за запошљавање. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђује се унапред, јавно се објављују и доступни су оцени шире јавности. Критеријуми и начин избора наставника и сарадника Школе прописани су Правилником о избору у звање наставника и сарадника, који је јавно објављен и доступан на интернет страници Школе, као и Статутом Школе. Исти су унапред одређени и доступни оцени стручне и шире јавности. Школа перманентно врши пријем наставника у стални радни однос из редова доктора наука за уже научне области за које су изабрани, при чему је потребно да кандидати поседују оспособљеност за наставни и истраживачко-стручни рад, да су максимално мотивисани да доприносу развоју струке и науке, да интегришу нова научна знања у наставни процес, те да својим моралним квалитетима служе за узор својим студентима и својим укупним радом и деловањем доприносе изградњи савременог друштва. Списак наставног особља, као и књига наставника, у којој се налазе њихове референце, доступни су јавности и налазе се на званичној интернет страници Школе.

На Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ у Београду, за реализацију наставе на студијском програму **струковна медицинска сестра-техничар**, ангажовани су наставници и сарадници који су у сталном радном односу у Школи, као и наставници и сарадници у допунском раду са једнотрећинским радним временом (преко пуног радног времена), чије научне и стручне квалификације обезбеђују квалитет наставе.

Поступак и услови избора наставника и сарадника, предмет су периодичне провере и иновирања, а измене се врше сагласно свим законским променама.

7.2 Високошколска установа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, односно уметничку и педагошку активност наставника и сарадника.

Школа обезбеђује квалитет наставника и сарадника тако што:

- врши планирање ангажовања и избора наставног кадра на основу потреба, а у току јавног поступка (оглашавање конкурса и избор по Закону о високом образовању, Статуту, Правилнику о избору наставника и сарадника),
- настоји да бира најбоље кандидате (од оних који су се јавили на јавно расписан конкурс; при избору наставног и сарадничког кадра Школа посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника, као и њихову компетентност),
- кроз редовно праћење и евалуацију квалитета и компетентности наставног кадра, Школа врши сталну проверу квалитета рада наставника и сарадника у току реализације наставе,
- перманентно подиже ниво педагошких и дидактичко-методичких компетентности наставника и сарадника, и
- ради на подизању нивоа управљачких и комуникацијских компетентности наставника и сарадника.

Правилником о избору у звање наставника и сарадника, Школа је прописала поступак за избор наставника и сарадника, као и елементе које цени приликом избора у звање. Најзначајнији елементи су:

- оцена о резултатима научног и истраживачког рада,
- оцена о ангажовању у развоју наставе и развоју других делатности Школе,
- оцена о резултатима педагошког рада,
- оцена резултата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног подмлатка
- објављен уџбеник, практикум или збирка задатака за ужу научну област за коју се бира.

Директор Школе именује Комисију за писање извештаја о предлогу за избор у звање, која се састоји од најмање три наставника у истом или вишем звању од звања за које је расписан конкурс. Комисија, по увиду у документацију, сагласно законским и подзаконским условима за избор кандидата, оцењује испуњеност услова сваког кандидата понаособ, дајући свој предлог за пријем одређеног/них кандидата. Извештај Комисије о предлогу за избор у звање излаже се увиду јавности у трајању од пет дана, у ком року се могу подносити приговори. Након истега овог рока, Комисија упућује писани извештај са предлогом Наставно-стручном већу на усвајање. Одлука Наставно-стручног већа је коначна.

7.3 Високошколска установа систематски прати, оцењује и подстиче научну, односно уметничку и педагошку активност наставника и сарадника.

Школа, својим општим актима, уређује праћење наставне, истраживачке и стручне активности наставника и сарадника и предвиђа корективне мере за случај да се ове активности обављају испод утврђених стандарда квалитета. Школа настоји да подстиче научно стручну активност наставника и сарадника обезбеђујући наставницима и сарадницима услове за научно и стручно усавршавање путем: информисања о конкурсима за стипендије, о научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури, као и одобравањем плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству и партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника. Школа се труди да континуирано прати и унапређује педагошке компетенције својих наставника и сарадника. Школа у складу са својим могућностима организује курсеве, радионице и друге видове обуке за своје наставнике и сараднике у циљу унапређивања способности за: организовање и управљање наставом, разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, примену интерактивних и иновативних метода наставе, развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, коришћење савремених информатичких технологија и дидактичких средстава у настави.

7.4 Високошколска установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.

С обзиром да је наша Школа висока школа струковних студија, она нема акредитован научно-истраживачки рад и докторске студије. С тим у вези, дугорочна кадровска политика по питању селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка пре свега се базира на развоју Школе као образовне институције и довољном броју квалитетних наставника и сарадника који би вршили брижљиву селекцију младих кадрова и омогућили им каснији лични развој и усавршавање. У вођењу своје кадровске политике, Школе има у виду потребу за новим наставницима и сарадницима у циљу квалитетног остваривања студијског програма, наставног процеса и истраживачког рада, планирана напредовања наставника и сарадника, оптимално радно оптерећење наставника и сарадника, време пензионисања наставника, планирана одсуства

наставника и сарадника ради научног и стручног усавршавања, финансијске могућности и друге околности које се одражавају на кадровску политику.

Иако чини напоре ка дугорочној политици селекције наставног подмлатка, услед ограничења струковних школа дефинисаних Законом о високом образовању, Школа зависи од наставног кадра школованог на другим високошколским институцијама.

7.5 Високошколска установа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентно усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним, уметничким и стручним скуповима.

У складу са принципом учења током читавог живота, Школа настоји да наставницима и сарадницима са студијског програма струковна медицинска сестра-техничар обезбеди могућност за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем:

- информисања наставника и сарадника о конкурсима за стипендије,
- информисања наставника и сарадника о научним и стручним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству,
- обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури, успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката и др,
- одобравања плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству, и
- партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника.

Поред тога, Школа је предвидела да се сопствени приходи користе и за финансирање трошкова професионалног усавршавања запослених, као што су: школарине, пријаве оцене и одбране докторске дисертације, учешће на семинарима, обукама, радионицама, котизације, претплате, полагање стручних испита и добијања лиценци, чланарине, студијски боравци у земљи и иностранству и други облици стручног усавршавања.

7.6 Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

При избору наставника се, поред остварених резултата и компетенције, вреднују педагошке и научне активности и способности наставника и сарадника, као и повезаност њиховог наставног и научно стручног рада. Наставно особље у Школи бирано је тако да представља спој наставно-научних радника, који су своје квалификације стицали не само кроз академско образовање и наставну каријеру, већ и радом у еминентним здравственим установама, научним институтима, државној управи и на факултетима.

Посебна пажња у оквиру студијских програма посвећује се професионалном усавршавању, напредовању и развоју наставног кадра кроз учешће на домаћим и међународним семинарима, симпозијумима и конференцијама, истраживачки рад у оквиру пројеката надлежног министарства, међународних пројеката и студијских боравака у реномираним истраживачким институцијама у земљи и иностранству, као и кроз интерне стручне састанке, с циљем да се њихова знања унапређују и позитивна искуства примењују у настави.

Подржава се комуникација између наставног кадра и релевантних професионалних удружења (Комора медицинских сестара и здравствених техничара Србије, Удружење медицинских сестара техничара и бабица Републике Србије и др.). Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се и вредновањем њиховог педагошког рада, односно оцењивањем преко студентских анкета.

7.7 Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника.

Наставници и сарадници студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** спремни су да одговоре изазовима савременог образовног система, мотивисани су за иновирање наставе и развијање партнерског односа са студентима, подстичући их на самосталан и континуирани рад и преузимање одговорности за сопствено образовање и напредовање.

Наставници и сарадници су оспособљени за примену савремених наставних метода и мотивисани за:

- организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената,
- разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења,
- примену интерактивних и иновативних метода наставе,
- развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, и
- коришћење савремених информационих технологија и дидактичких средстава у настави и сл.

Такође, Школа је обезбедила да се при избору и унапређењу у више звање наставника и наставника вештина, посебно вреднују педагошке способности. Мишљење студената о педагошком раду наставника и сарадника је обавезан прилог при избору наставника и сарадника, када се узимају у обзир и резултати анкета студената.

Додатно, као потврда квалитета и педагошких способности наставног особља говори и чињеница да се наставници и сарадници Школе ангажују у реализацији наставе и на другим високошколским установама у земљи и иностранству.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Поступак и услови за избор наставника и сарадника су јавни (++++) ❖ Поступак избора се спроводи у складу са критеријума Националног савета за високо образовање (++++) ❖ Школа, својим општим актима, прати, оцењује и подстиче научну, односно уметничку, и педагошку активност наставника и сарадника (++) ❖ Напори ка дугорочној политици селекције квалитетних младих кадрова и њиховом даљем напретку, као и различитим врстама усавршавања (++) ❖ Школа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавања (+) ❖ Посебно вредновање педагошких способности (++++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Школа зависи од наставног кадра школованог на другим високошколским институцијама (++++) ❖ Недостатак наставника и сарадника са компетенцијом мереном бројем радова са SCI индексацијом и цитираношћу (++++) ❖ Неблаговремено ажурирање сајта Школе када је реч о подацима о научним резултатима наставника и сарадника (++++)

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Посебно вредновање истраживачких способности (++) ❖ Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника кроз редовано анкетирање (++) 	
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Већа повезаност са привредним и друштвеним субјектима у циљу финансирања, донација и спонзорисања научно-стручних активности Школе (+++) ❖ Регионално повезивање Школе са другим високошколским установама са циљем размене наставника и формирања висококвалитетног наставног кадра (+++) ❖ Организовање више семинара по типу „едукација едукатора“ са циљем професионалног развоја кадра (+++) ❖ Повећање заинтересованисти дипломираних студената са високим просеком за ангажманом у Школи (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Начин финансирања Школе према броју уписаних студената, што онемогућава пријем већег броја младих сарадника, чијим би се усавршавањем добили квалитетни наставници Школе (++) ❖ Неуједначеност критеријума, прописа и стандарда за рад у високообразовној делатности у целом образовном простору Србије, који се односе на минималне компетенције наставника и сарадника (+++) ❖ Незаинтересованост најбољих студената за останак у домаћим институцијама (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

- ✓ Подизати ниво компетентности наставника и сарадника и постепено уводити услове за избор наставника и сарадника у виша звања који превазилазе минималне критеријуме одређене стандардима за акредитацију
- ✓ Обезбедити континуиране едукације, усавршавање и могућност напредовања наставника и сарадника
- ✓ Регионално повезивање Школе са другим високошколским установама са циљем размене наставника и сарадника
- ✓ Пронаћи алтернативне и допунске изворе финансирања
- ✓ Усмерити активност на ангажовању будућих сарадника који су завршили струковне студије (посебно специјалистичке и мастер)
- ✓ Потребно је унапредити програм формирања и задржавања наставног подмлатка
- ✓ Ажурирати интернет страницу Школе ради јавности и доступности података о научним и стручним резултатима наставника и сарадника

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1.](#) Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Табела 7.2.](#) Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

[Прилог 7.1.](#) Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Упутства за примену стандарда 8:

8.1 Високошколска установа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама.

У складу са Европским стандардима, принципима Болоњске декларације, дугорочном стратегијом образовања, као и морално-етичким кодексом понашања, квалитет студената студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** на Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ у Београду се обезбеђује одабиром на основу пријемног испита на начин прописан Статутом Школе, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања у току наставе (предиспитне активности) и на завршном испиту, анализом пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста. Школа обезбеђује свим заинтересованима и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са условима уписа и студијама, путем сајта, огласне табле и личним контактом (телефонски) или директним контактом у просторијама Школе.

Школа свим потенцијалним студентима за упис на студијски програм струковна медицинска сестра-техничар, као и већ уписаним студентима, нуди све релевантне информације и податке о Школи, студијском програму и условима студирања. Претходно наведене информације су јавно доступне:

- на званичној интернет страници Школе (<http://www.vmsmmilankovic.edu.rs>), која се перманентно ажурира,
- путем Информатора, који се сваке школске године дистрибуира потенцијалним студентима приликом промотивних активности Школе и новоуписаним студентима на почетку школске године
- информацијама у медијима (новине, радио, телевизија),
- наступима на сајму образовања
- у различитим промотивним материјалима (плакати, брошуре).

Све додатне информације студенти могу добити путем телефона Школе (011/3530-600; 011-3530-633; 011-3530-603), путем електронске поште (studentska@mmilankovic.edu.rs) или лично у просторијама Школе.

Уписани студенти релевантне информације за студирање могу добити путем: огласне табле студијског програма (где су истакнути распоред часова, распоред испита, резултати предиспитних активности и испита и друге релевантне информације о студирању), сајта Школе (на интернет страници студијског програма, као и на страницима предметних наставика), директних обавештења на консултацијама са професорима, и-мејл обавештења, информација добијених у студентској служби, телефона.

Упис на студијски програм, упис у више године студија, организација наставе и испита, права и обавезе студената дефинисани су Правилником о студирању. Број студената који се уписује усклађен је са кадровским, просторним и техничким условима за рад и дат је у уверењу о акредитацији, односно Дозволи за рад.

Школа улаже напоре да привуче што квалитетније кандидате за упис. Редовно се спроводе акције презентација Школа ученицима завршних разреда медицинских и других сродних средњих школа. Школа се редовно презентује на сајмовима образовања. У циљу повећања генералне видљивости, Школа се презентује на релевантним стручним скуповима у земљи. Такође се користе могућности презентације Школе у средствима јавног информисања, као и на друштвеним мрежама.

8.2 При селекцији студената за упис, високошколска установа вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом.

Пријављивање за упис на студијски програм **струковна медицинска сестра-техничар** врши се на основу Конкурса. Конкурс за упис садржи број акредитованих студената, мерила за утврђивање редоследа кандидата (на основу резултата у предходном школовању и резултата остварених на пријемном испиту), као и документа неопходна за упис. Квалитет уписаних студената одређен је у току селекције приликом пријема студената на унапред прописан и јаван начин, као и оцењивањем студената током рада у настави, што је у сагласности са филозофијом, циљевима, начинима учења и планираним исходима наставног програма.

Поступак за упис кандидата у прву годину студија спроводи Комисија Школе. Комисија обавља следеће послове: прегледа пријаве учесника конкурса, одређује време полагања пријемног испита, утврђује редослед кандидата и објављује на огласној табли Школе листу кандидата који су стекли услов за упис прве године студија, као и листу кандидата који нису стекли услов за упис на студије.

Редослед кандидата за упис на прву годину студија утврђује се на основу успеха из средње школе и резултата пријемног испита, тако да кандидат може освојити највише 100 бодова. Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена у свим разредима помножен са два, тако да кандидат може стећи најмање 16, а највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи рачуна се заокруживањем на две децимале. По основу полагања пријемног испита кандидат може остварити највише 60 бодова (услов да је пријемни положен је остварен 31 бод). У случају једнаког броја остварених бодова предност има кандидат са већим бројем бодова са пријемног испита.

8.3 Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) је загарантована Статутом Школе.

У Статуту Школе дефинисано је да студенти са инвалидитетом имају право да похађају наставу и да полажу испите на начин који је прилагођен њиховим потребама. За студенте са посебним потребама Школа се труди да обезбеди услове за равноправно укључивање у наставни процес. Школа поседује лифт, који задовољава стандарде за особе са посебним потребама, чиме се омогућује приступ свим спратовима Школе студентима са инвалидитетом.

8.4 Високошколска установа развија и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе.

У складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе, као и Правилником о студирању, предвиђено је да се знање студената проверава и оцењује континуирано током наставе, као и да су студенти обавезни да уредно похађају наставу. Школа унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе. Наставно особље упознаје студенте са обавезом праћења наставе и подноси

редовне извештаје о посећености предавањима. Подаци о посећености настави воде се и у електронским базама Школе.

Силабус сваког наставног предмета на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар садржи прецизно утврђене критеријуме и правила и доступан је студентима пре почетка наставе. Сваки наставник на првом часу упознаје студенте са обавезом присуствовања и праћења наставе, и даје им све релеванте информације о циљу, исходу и садржају предмета, референтним уџбеницима и о вредновању предиспитних и испитних активности и о формирању коначне оцене. Наставници воде евиденцију о редовности похађања наставе студената. Оцењивање студената на испиту врши се у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању. Начин и методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току реализације наставног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма.

Школа обезбеђује просторну, техничку и кадровску опремљеност која омогућава оптималне услове за рад студената са циљем да се студенти оспособе за самосталан и креативан рад у погледу коришћења времена, техничких и људских ресурса и опредељења за тимски рад.

8.5 Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура.

Оцењивање студената је поступак којим се нумерички квантификују практична и теоријска знања стечена током наставног процеса. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Начин оцењивања дефинисан је Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета наставног процеса, као и Правилником о оцењивању и полагању испита. Сваки наставник има разрађен модел оцењивања предиспитних и испитних обавеза. Наставно особље на почетку школске године упознаје студенте са начином полагања и оцењивања за сваки предмет.

Наставник је дужан да се приликом оцењивања студената придржава следећих стандарда:

- оцењивање мора бити објективно и непристрасно,
- наставник се током оцењивања мора придржавати јасних и унапред утврђених критеријума који су садржани у плану рада на предмету,
- наставник мора да користи исте критеријуме у свим испитним роковима,
- провера знања студената током наставе као и на завршном испиту реализује се у унапред утврђеним терминима у плану рада на предмету.

Наставник и сарадник дужни су да током наставе континуирано прате и оцењују предиспитне активности студената и да оцену изразе поенима. Приликом оцењивања предиспитних активности студената, наставник и сарадник дужни су да примењују критеријуме и мерила који су утврђени планом рада на предмету. Укупан број поена остварених предиспитним активностима чини збир поена остварених индивидуалним и групним радом студента у току трајања наставе. Уколико је на предмету више наставника, односно сарадника који сукцесивно изводе наставу, укупан број поена чини збир поена остварених на часовима наставе код сваког од наставника, односно сарадника. Уколико је на предмету више наставника односно сарадника, у погледу предиспитних обавеза које се сукцесивно испуњавају у току читавог трајања наставе (учешће у дискусијама на часовима предавања, решавање практичних задатака на вежбама и др.), сваки наставник, односно сарадник, дужан је да оцени успех студента у њиховом испуњавању кроз одређени број поена, сразмерно броју часова активне наставе које је одржао, имајући у виду укупан фонд часова активне наставе на предмету. Успех у испуњавању предиспитних обавеза које се једнократно оцењују (семинарски рад и сл.) оцењује и изражава кроз одређени број поена онај наставник, односно сарадник, који по распореду рада држи активну наставу у време испуњавања ових предиспитних обавеза.

На крају семестра студенти полажу испит који се састоји од практичног и/или теоријског дела. Испит се полаже писмено и/или усмено. Поени остварени успешним испуњавањем предиспитних обавеза сабирају се са поенима оствареним на испиту и закључује се коначна оцена. Максималан укупан број поена које студент може да оствари је 100.

8.6 Високошколска установа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање.

Наставно веће периодично анализира критеријуме оцењивања студената по предметима и у случају одступања од усвојених метода објективног и коректног вредновања рада студената или у случају осталих неправилности предузима благовремене корективне мере.

Комисија за контролу и осигурање квалитета, увидом у испитну документацију, у складу са исходом предмета, самовредновањем квалитета и критеријума оцењивања на наставном предмету, као и на основу периодичних анкета студената, контролише поступак оцењивања и гарантује објективност, што је обавеза и сваког наставника укљученог у процес оцењивања.

Контрола квалитета оцењивања се спроводи у складу са Правилником о обезбеђењу квалитета, као и у складу са Правилником о оцењивању и полагању испита. Такође, праве се анализе пролазности и просечних оцена на сваком предмету, у сваком испитном року, а предвиђене су и процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Последњи вид контроле квалитета оцењивања представљају студентске анкете, као и извештаји Студентског парламента. Студенти у својим анкетама дају утиске и сугестије у вези са свим облицима наставе, укључујући и мишљење о процени услова и организације студијског програма, као и о објективности оцењивања, о педагошком и етичком приступу наставника. На основу добијених резултата, врше се потребне анализе, а у случају сувише ниске пролазности и уочених неправилности у оцењивању, обављају се разговори са студентима, студентским представницима и предметним наставником, као и давање, уколико је то потребно, одређених упозорења, а све у циљу превазилажења уочених недостатака. Доношењем Кодекса професионалне етике од стране Наставно-стручног већа, Школа и формално обезбеђује коректно и професионално понашање наставног особља током оцењивања студената.

Школа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, имајући у виду метод оцењивања студената који је прилагођен предмету, праћење и оцењивање рада студента током наставе, однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени, као и способност студената да примени стечено знање и сагласно томе предузима одговарајуће мере. У том циљу Школа систематично прати, проверава и коригује:

- оцене и пролазност студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у оцењивању у дужем периоду (сувише високих или ниских оцена);
- прати пролазност студената по програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске или превисоке пролазности.

Оваква праћења квалитета рада и исхода учења за сваког појединачног студента, групу студената и студијски програм за сваки предмет посебно и уопштено, могу бити редовна или ванредна, а у зависности од потребе, врсте и циља анализе. У извештају овакве анализе приказују се и оцене степена пролазности, просечно време трајања студирања и сл.

Систем оцењивања је од кључног значаја за успостављање и одржавање стандарда и представља повратну информацију о ефикасности наставе и напредовању студената, али и о способности и компетентности студената за професионални рад. О успеху студената (квалитету студената) у процесу едукације води се уредна евиденција.

8.7 Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.

Наставници се током оцењивања придржавају јасних и унапред познатих критеријума, који су садржани у акредитованим Књигама предмета студијског програма и Плану извођења наставе на сваком предмету, а јавно су доступни и усклађени са циљевима, садржајима и обимом студијског програма. Приликом доношења предлога одлуке о акредитацији студијског програма разматрају се методе извођења наставе, циљеви и исходи учења сваког предмета и предлажу корекције уколико нису у складу са постављеним циљевима и исходима учења. У складу са Правилником о поступцима и стандардима за обезбеђење и унапређење квалитета установе дефинисано је да се обезбеђење и унапређивање квалитета у оцењивању састоји у редовном праћењу и контроли квалитета у оцењивању и резултатима оцењивања као и предузимањем корективних мера у случају да је утврђени квалитет испод стандардног нивоа квалитета. Контрола садржаја и метода оцењивања студијског програма остварује се кроз контролу планова рада и путем анонимног анкетирања студената.

8.8 Високошколска установа обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту).

Кодексом професионалне етике, Правилником о поступцима и стандардима за обезбеђење и стално унапређење квалитета школе, Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених (Правилници доступни на сајту Школе: <http://www.vmsmilankovic.edu.rs>) предвиђено је да оцењивање студената мора бити објективно, коректно, правично и непристрасно. Приликом оцењивања, наставник не сме да врши дискриминацију ни по ком основу. Релација наставник – студент мора почивати само на поверењу, моралу, слободи и интелектуалном напретку.

Наставници Школе на професионалан начин обављају своју делатност, имају коректан однос према студентима и на објективан начин врше оцењивање. Професионалност и етичност односа наставника и сарадника се оцењује и Студентском анкетом.

8.9 Високошколска установа систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.

Студентска служба Школе води евиденцију оцена студената студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** по испитним роковима за сваки предмет. Најмање једном годишње извештај о пролазности студената се разматра на Научно-стручном већу Школе и предлажу се и усвајају корективне мере у случају неправилности у дистрибуцији оцена у дужем временском периоду, у складу са Правилником о поступцима и стандардима за обезбеђење и стално унапређење квалитета школе.

8.10 Високошколска установа систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању.

Могућност стицања до 60 поена током предиспитних активности стимулативно делује на студенте тако да они у највећем броју редовно похађају наставу, раде семинарске радове и полажу колоквијуме и тестове. Анализа просечних оцена и расподеле поена унутар коначне оцене показала је, међутим да се највећи број студената задовољава освајањем броја поена довољног за прелазну оцену и да је проценат студената који теже врхунским остварењима релативно мали. охрабрује податак тренда раста просечних оцена на предметима друге, а поготово треће године студија, на којима се углавном и налазе стручни предмети.

На крају школске године сваки наставник би требало да за свој предмет достави извештај о пролазности студената који садржи податке о: пријављеним кандидатима, броју студената који су полагали испит, броју студената који су положили, броју одусталих од испита и структуру оцена. Преглед ових података разматрао би се на седници Наставно-стручног већа, а на основу њих би се предузимале и одговарајуће корективне мере ако је то потребно.

8.11 Високошколска установа омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом.

У складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о раду студентског парламента, Школа је омогућила студентима организовање и деловање путем Студентског парламента и укљученост у одређена тела Школе (Дисциплинска комисија, Етичка комисија, Наставно-стручно веће када се разматрају студентска питања...). На тај начин студентима је омогућено учешће у одлучивању о питањима која се односе на: осигурање и унапређење квалитета наставног процеса, евалуацију педагошког рада наставника, реформу студијског програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСПБ бодова...

Добра информисаност студената по свим питањима која се односе на наставни процес и различите облике студентског организовања и деловања се постиже пружањем информација на огласним таблама Школе и сајту Школе.

SWOT анализа

S - (Strength): Предности	W - (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Јасно дефинисане процедуре и критеријуми пријема студената, процедуре и информације о студијама и процедуре и критеријуми оцењивања на сваком наставном предмету и години студија (++++) ❖ Обезбеђена једнакост и равноправност студената при пријему и у току студија, по свим основама, укључујући и студенте са посебним потребама и одговарајућу инфраструктуру за те студенте (++++) ❖ Обезбеђена је студентска процена квалитета студијског програма, квалитета наставе и омогућено организовање студената и учешће у одлучивању (++) ❖ Објективно оцењивање студената према објављеним процедурама и критеријумима (++) ❖ Континуирано праћење пролазности студената по годинама и предузимање корективних мера у случајевима ниске пролазности (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ниска мотивисаност студената за постизање врхунских резултата учења (++) ❖ Утицај потенцијално већег броја уписаних студената на њихов квалитет (+) ❖ Велика разлика у нивоу знања ученика из различитих средњих школа на упису у прву годину студија (++) ❖ Неадекватан рад на афирмисању контакта са студентима по завршетку студија (++)
O - (Opportunities): Могућности	T - (Threats): Опасности

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Рад на промоцији Школе и привлачењу студената са бољим предзнањима (+++) ❖ Мотивисати студенте за постизање бољих резултата (++) ❖ Промоција мобилност студената на домаћем и међународном плану (+++) ❖ Повећање заинтересованисти дипломираних студената са високим просеком за сопствени утицај на квалитет исхода учења (++) ❖ Успостављање активне везе са свршеним студентима који су у радном односу ради размене искустава и у циљу практичне провере исхода учења (+++) ❖ Веће учешће студената у раду стручних органа и органа управљања Школе (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Низак ниво знања стечених у претходном школовању (+++) ❖ Смањена мотивација за постизање врхунских резултата студената због ограничених могућности запослења (++) ❖ Недостатак финансијских средстава за побољшање услова студирања (++)
Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Континуирано праћење и евентуално прилагођавање наставних програма појединих предмета могућностима студената, уз обавезно поштовање максималног оптерећења студента изражено кроз ЕСПБ бодове ✓ Подизати ниво презентације студијских програма и њихових исхода учења, могућности стицања знања, вештина, истраживачког потенцијала и компетенција за запошљавање, могућности међународне студентске сарадње у циљу привлачења најбољих кандидата из средњих школа ✓ Континуирано ажурирање информација које су релевантне за студенте, те у складу са финансијским могућностима побољшати услове студирања за оне студенте који имају посебне потребе ✓ Повећавати посвећеност надпросечним студентима кроз одређене наставне активности како би се њихови потенцијали правовремено препознали на тржишту рада. ✓ Екстензивније укључивање студената у радна тела Школе ✓ Додатно појачати сарадњу са другим школама, првенствено међународну, у смислу стимулације размене студената и наставника ✓ Даљи рад на побољшању услова студирања, посебно у делу практичне наставе и стручне праксе ✓ Поспешити комуникацију са предстваницима послодавцима и мотивисати их како би се постигли бољи резултати по питањима стипендирања, волонтирања, стручне праксе и запошљавања ✓ Интензивније радити на промовисању примера добре праксе стимулисањем најбоље оцењених наставника и сарадника ✓ У догледној будућности обезбеди јединствени софтвер за праћење пролазности и просечних оцена студената по предметима ✓ Основати Алумни организацију. 	
<p>Показатељи и прилози за стандард 8: Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години</p>	

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Упутства за примену стандарда 9:

9.1 Високошколска установа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Високој медицинској школи струковних студија „Милутн Миланковић“ обезбеђен је поштовањем прописаних стандарда и процедура за обезбеђење квалитета уз примену одговарајућих правилника. Школа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савладавање предвиђеног градива на време и у потребној количини. Школа настоји да континуирано врши набавку домаће и стране литературе потребне за спровођење наставног процеса. С тим у вези на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар обезбеђена је скоро комплетна обавезна литература, а за велики број предмета и допунска литература која је предвиђена силабусима тих предмета. На предлог наставника и Наставно-стручног већа спроводи се набавка нових библиотечких јединица, те предлаже и поспешује унапређење рада библиотеке.

9.2 Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.

Настава из свих предмета студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** покривена је одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. На почетку сваког семестра, сагласно Плану рада и силабусу сваког појединачног предмета, дефинише се и објављује неопходна литература (основна и допунска) и друга учила, који се користе у циљу квалитетне реализације наставе. Са списком наведене литературе студенти се упознају на уводном предавању, а исти је доступан и на званичној интернет старници Школе.

9.3 Високошколска установа доноси општи акт о уџбеницима. У складу са тим општим актом, установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова); уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

Сагласно Закону о издавању публикација и Статуту Школе, Наставно-стручно веће је на седници одржаној 29.12.2015. године усвојило Правилник о издавачкој делатности и стандард квалитета уџбеника (Прилог 9.1). Овим Правилником уређује се издавачка делатност и утврђује стандард квалитета уџбеника. Наставне публикације предвиђене Правилником су: основни уџбеник теоријске и практичне наставе, помоћни уџбеник теоријске и практичне наставе, скрипте, информатори и друге публикације. Основни уџбеник обухвата садржај предмета утврђен наставним планом и програмом, док помоћни уџбеник представља штиво којим се доприноси остваривању наставног плана и програма. Уџбеници морају задовољавати стандарде квалитета прописане Правилником, и то према садржају, структури, обиму и графичкој опремљености. Издавачком делатношћу Школе руководи Комисија за издавачку делатност, коју бира Наставно-стручно веће из реда запослених, а на предлог Директора

Школе. Пре штампања било које од наведених публикација неходно је прибавити рецензију у писаној форми (која је саставни део Правилника).

Сврха издавачке делатности је да студентима обезбеди основне и допунске уџбенике и наставна средства, чиме би се осигурао квалитетан стручно-образовни рад у Школи.

- 9.4 Високошколска установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.

Школа је студентима студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** обезбедила библиотеку у чијем саставу се налази читаоница-клуб и фотокопирница, као и независна помоћна просторија. Рад библиотеке регулисан је Правилником о раду библиотеке. У библиотеци је запослен један библиотекар са врстом и нивоом стручне спреме сходно стандардима за високо образовање, који прописују број запослених и ниво образовања у библиотеци за високошколску установу која има до 500 студената.

Библиотека је у свему прилагођена потребама студената. Библиотека обрађује библиотечку грађу аутоматизовану библиотечким програмом и поседује електронски каталог библиотечке грађе. Библиотека располаже са укупно 1377 библиотечких јединица, односно 848 библиотечких јединица намењених студентима студијског програма медицинска сестра-техничар, као и многобројним садржајима у електронској форми. Студентима се пружају услуге фотокопирања, штампања, скенирања, пребацивања потребног материјала у електронској форми на посебне медије.

- 9.5 Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Школа настоји да систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Сваке године набавља се одређени број нових библиотечких јединица које се каталогизују и разврставају, а спроводе се и све друге радње ради одржавања и развоја библиотечког фонда. Годишњим финансијским планом утврђује се висина средстава која су намењена за попуњавање библиотечког фонда.

- 9.6 Високошколска установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему.

Школа има и сопствени рачунарски центар, са 16 рачунара у седишту и са 12 рачунара у високошколској јединици без својства правног лица, и тиме омогућава својим студентима информатичку подршку, у складу са прописаним стандардима. Додатно, Школа се труди да све просторије за одржавање наставе буду опремљене неопходним аудио-визуелним средствима за извођење наставе и одржава рачунарску и комуникациону инфраструктуру и опрему, због чега се у свим салама за предавања налазе рачунари, видео бимови уз бесплатан приступ интернету.

- 9.7 Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга.

Стручне послове у библиотеци са читаоником обавља једно стално запослено лице – библиотекар са одговарајућом стручном спремом. Број особа запослених у библиотеци у односу на број уписаних студената, као и врста и ниво стручне спреме, усклађени су са стандардима за акредитацију високошколских установа које прописује Национални савет за високо образовање.

За одржавање информационог система и технологија запослено је једно лице – самостални сарадник из области рачунарства и информатике са одговарајућом стручном спремом.

9.8 Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује.

Једном годишње, путем студентских анкета, оцењује се рад ненаставне подршке који обухвата и вредновање рада библиотеке и рачунарског центра, пружене услуге, као и број и употребљивост библиотечких јединица. Оцене добијене у наведеним анкетама указују на то да има простора за даље унапређење рада библиотеке о чему ће Школа посебно водити рачуна у наредном периоду.

9.9 Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

На званичној интернет страници Школе доступан је Правилник о раду Библиотеке, који уређује начин рада библиотеке и услове коришћења библиотечког материјала у библиотеци и ван ње. Додатно, информације о начину рада библиотеке могуће је добити путем усмених и писаних обавештења од стране библиотекара.

9.10 Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад. Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање 12 часова дневно.

Библиотека са читаоником налази се у приземљу Школе. Смештена је у изолованом, осветљеном простору укупне површине 20 м², тако да студентима, наставном, ненаставном особљу и осталим корисницима пружа задовољавајуће услове за рад. Библиотека са читаоником је отворена од 08 до 20 часова, чиме је студентима обезбеђена могућност да 12 часова дневно користе услуге библиотеке и њеног фонда. Библиотека у високошколској јединици без својства правног лица је укупне површине 10 м² и задовољава потребе студената.

SWOT анализа

S - (Strength): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Постоји општи акт о издавачкој делатности који се примењује (+++) ❖ Структура и обим библиотечког фонда се систематично прати, оцењује и унапређује (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна покривеност предмета уџбеницима које су написали наставници/сарадници Школе (++) ❖ Недовољан капацитет читаонице за потребе студената Школе (+++)

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Адекватан простор и опрењеност библиотечког фонда (+) ❖ Довољан број и одговарајућа стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама (++) ❖ Школа има развијену издавачку делатност (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Смањена заинтересованост студената за коришћење библиотечког фонда (++)
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Развијање издавачке делатности (++) ❖ Довољан број наставника компетентних за писање релевантне литературе (++) ❖ Умрежавање са другим институцијама што би довело до проширења библиотечког фонда (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ограничење финансијских средства за набавку нове литературе за библиотеку и опреме за рачунарски центар (++++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

- ✓ Занављати и унапређивати структуру и обим библиотечког фонда
- ✓ Пронаћи додатна средства за финансирање издавачке делатности и информатичког система
- ✓ Мотивисати наставнике и сараданике да пишу уџбенике за студенте
- ✓ Обезбедити услове за континуирану едукацију запослених у библиотеци
- ✓ Обезбедити веће просторне капацитете за читаоницу

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1.](#) Општи акт о уџбеницима

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

[Прилог 9.3.](#) Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Упутства за примену стандарда 10:

10.1 Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени општим актом високошколске установе у складу са законом.

Сагласно Закону о високом образовању, надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења дефинисане су Статутом и другим општим актима Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“ у Београду.

Орган управљања Школе је Савет. Савет има три члана. Председника и чланове Савета именује и разрешава Оснивач, на период од четири године.

Савет:

- утврђује предлог Статута Школе и доставља исти на верификацију Оснивачу,
- утврђује предлоге нормативних аката Школе и доставља исте на верификацију Оснивачу,
- обавља и друге послове у складу са Законом и Статутом.

Седнице Савета по правилу сазива Председник, а одлуке су валидне ако је на седници присутна већина од укупног броја чланова (50 % плус 1).

О питањима из своје надлежности Савет одлучује већином гласова укупног броја чланова. Савет подноси извештај о свом раду Оснивачу, најмање једном годишње. Ближе одредбе о раду Савета уређују се Пословником о раду Савета (бр. П-193 од 09.11.2017. године).

Орган пословођења Школе је Директор. Директора именује и разрешава Савет, уз сагласност оснивача Школе. Директор се бира из реда наставника Школе који су у радном односу са пуним радним временом, а изабрани су на неодређено време.

Директор:

- представља и заступа Школу у складу са Статутом и одлуком о оснивању Школе
- руководи радом и пословањем Школе
- организује и усклађује рад органа, одсека и служби Школе
- предлаже Оснивачу пословну политику и предузима мере за њено остваривање уз претходну сагласност Оснивача
- предлаже годишњи програм рада, финансијски план и бизнис план Оснивачу, предузима мере за његово остваривање уз претходну сагласност Оснивача
- извршава одлуке Савета Школе и Оснивача
- одлучује о правима и обавезама из радног односа и извршава правоснажне судске одлуке у поступку за заштиту права радника уз претходну сагласност Оснивача
- потписује јавне исправе које Школа издаје
- наредбодавац је у погледу остваривања финансијског плана на предлог Оснивача
- подноси извештај о раду Савету Школе и Оснивачу Школе најмање једном годишње
- одговара за законитост рада Школе
- обавља друге послове утврђене овим Статутом и другим општим актима Школе.

Статутом је прецизирано да Школа може имати и помоћника директора.

10.2 Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са законом.

У складу са Закономом о високом образовању, општим актом Школе дефинисани су структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола. Организациону структуру Школе чине: Савет (орган управљања), Директор (орган пословођења), стручни органи (Наставно-стручно веће, стручне комисије и стручни колегијум) и секретаријат под чијим се окриљем налазе стручне службе (Прилог 10.1). Координацију и контролу рада организационих јединица Школе спроводе органи управљања и стручни органи Школе у складу са својим надлежностима које су дефинисане Статутом Школе. Службе Школе су: служба за студентска питања, служба рачуноводства, служба библиотеке, служба информационих послова и служба техничких и осталих послова. Сагласно Статуту, стручне службе обављају правне, кадровске и опште послове, послове за потребе студија, финансијско-рачуноводствене, послове библиотеке, информационе, техничке и остале послове који су од интереса за Школу. Радом стручних служби руководи Секретар Школе, који за свој рад одговара Директору Школе.

- 10.3 Високошколска установа систематски прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и предузима мере за њихово унапређење.

Савет Школе, кога чине 3 члана бирана од стране Оснивача Школе, плански и континуирано прати рад свих организационих јединица Школе. Приликом усвајања годишњег Извештаја о пословању, врши се свеобухватна анализу организације и управљања, на основу чега се даје предлог мере за побољшање управљања као и рада свих организационих јединица, Школе у целини, а тиме и на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар.

- 10.4 Високошколска установа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада; посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима.

Школа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада, при чему се посебна пажња обраћа на однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. У овом процесу учествују наставници, ненаставно особље, као и студенти. Једном годишње спроводе се анкете међу запосленима у циљу вредновања услова рада, квалитета управљања установом и квалитета студената, као и студентска анкета о вредновању управљања установом и ненаставне подршке. Резултати и анализе ових анкета саставни су делови Извештаја о самовредновању, у складу са којима се предузимају све неопходне мере за даље унапређење квалитета рада. У Прилогу 10.2. приказана је анализа резултата анкета студената студијског програма струковна медицинска сестра-техничар о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби.

- 10.5 Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља дефинисани су Законом о раду и Колективним уговором, као и Правилником о раду – бр. П-188 од 02.09.2014. године и Правилником о систематизацији радних места - бр. П-325-1 од 08.10.2020. године За заснивање радног односа са ненаставним радницима неопходно је да се испуне прописани критеријуми, како би обезбедио пријем најквалитетнијих кадрова. За

спровођење процеса избора кандидата пријављених на конкурс формира се комисија. У процесу избора из кандидата спроводе се: ужи избор, интервју и коначни избор. По закључивању уговора о раду, шеф службе или радник службе кога шеф службе одреди уводи новог запосленог у посао. Напредовање запослених зависно је од рада и резултата рада, регулисано је Правилником о раду и усаглашено са одређеним буџетским средствима.

10.6 Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља оцењују: наставници - кроз рад Наставно-стручног већа, ненаставно особље - кроз састанке запослених, студенти - кроз оцењивање у студентским анкета приликом спровођења поступка самовредновања и оцењивања квалитета.

10.7 Високошколска установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Школа је обезбедила довољан број ненаставног особља у складу са Стандардом за акредитацију високошколских установа, и то: Секретара – дипломираног правника, у служби информационих послова – лице са високим образовањем, библиотекара са високим образовањем (МА књижевности и језика), три особе са високим образовањем у студентској служби, две особе са високим образовањем у служби рачуноводства.

10.8 Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

У складу са својим могућностима, пре свега финансијским, Школа настоји да омогући образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља, што се примарно односи на учешће на различитим предавањима, семинарима и курсевима. Самостални сарадник из области рачунарства и информатике партиципирао је 2018. године у раду стручног скупа „Нове технологије у образовању“ у организацији British Council-а, током 2019. године учествовао у обуци за коришћење софтвера Националног акредитационог тела, а похађао је и вебинаре Комтрејда у вези са уносом података у Јединствени информациони систем просвете. Секретар Школе је похађао курсеве из правне базе у организацији Параграфа током 2018. и 2019. године. Запослене у финансијској служби су током 2018., 2019. и 2020. године похађале финансијско-рачуноводствене семинаре и вебинаре у организацији Параграфа, Резон медије и Института за пословна истраживања.

SWOT анализа

S - (Strength): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Статутом Школе јасно су дефинисане надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења (++++) ❖ Статутом је дефинисана организациона структура Школе, те надлежност и одговорност организационих јединица (++) ❖ Савет Школе систематски прати и анализира рад органа управљања, пословођења и ненаставног особља, те на основу тога предлаже мере за отклањање евентуалних недостатака (++) ❖ Редовно се спроводе анкета међу запосленима и студентима на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар, у циљу вредновања рада органа управљања и служби у сектору ненаставне подршке (++++) ❖ Комисија за обезбеђење квалитета доставља Извештај о самовредновању Савету Школе и Наставно-стручном већу, који у складу са тим доносе хитне мере за отклањање евентуалних недостатака (++) ❖ Школа прати и оцењује рад ненаставног особља (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Могућности за напредовање ненаставног особља нису велике (++) ❖ Неадекватан тимски рад међу појединим организационим јединицама (++) ❖ Ограничене плате и низак стандард ненаставног особља, што утиче на њихову мотивисаност (++)
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Рад на јачању сарадње међу организационим јединицама Школе (++++) ❖ Доступност информација и искуства сличних установа из земаља у окружењу, као и ЕУ (++++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна финансијска средства за усавршавање ненаставног особља (++++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

- ✓ Неопходна је боља међусобна сарадња стручних служби и ненаставног особља, као и континуирано унапређење синхронизације рада и комуникације између појединих служби
- ✓ Континуирано ангажовање на развијању свести да је самокритичност темељ културе квалитета у циљу унапређења организационе структуре и сарадње између организационих јединица
- ✓ Прецизирати критеријуме за анализу рада, напредовање и награђивања управљачког и ненаставног особља

✓ Мотивисати запослене из реда ненаставног особља за стручно усавршавање

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1.](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2.](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

11.1 Високошколска установа поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности.

Висока медицинска школа струковних студија "Милутин Миланковић" обезбеђује простор и опрему која је неопходна за извођење наставе на свим студијским програмима, а тиме и студијском програму **струковна медицинска сестра-техничар**. Теоријска настава и кабинетске вежбе се одржавају у згради Школе у Црнотравској улици бр. 27 у Београду, на територији општине Савски венац. Такође, сходно позитивној одлуци Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању, бр. 612-00-00131/3/2019-03, и дозволи за рад Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, бр. 612-00-01854/2019-06, Школа изводи наставу на основним струковним студијама студијског програма Струковна медицинска сестра и у јединици без својства правног лица ван седишта установе у Тутину, улица Омладинска бб.

Укупна корисна површина простора Школе је 1224м². Од укупне површине којом Школа располаже, за извођење наставе употребљава се 310 м², односно 16 учионица укупне површине 196 м² и два амфитеатара укупне површине 114 м². Наставници и сарадници користе зборницу површине 24м², док је студентима на располагању библиотека површине 20м² у седишту установе и 10м² у јединици без својства правног лица. Директор Школе, секретар Школе, стручне службе, као и Студентски парламент имају обезбеђене одговарајући просторно-техничке услове за рад. Део реализације теоријске и практичне наставе одржава се и у наставним базама Школе, чија површина није урачуната у претходно изнете квадратуре.

11.2 Високошколска установа поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

Све учионице и амфитеатри које су на располагању студентима студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** су опремљене одговарајућом информационом инфраструктуром и наставним средствима, чиме су обезбеђени неопходни предуслови за квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

У складу са Уговорима о пословно-техничкој сарадњи, реализација највећег дела практичне наставе одвија се у наставним базама еминентних установа попут Војномедицинске Академије, КБЦ Звездара, ИО Бањица, Опште болнице „Medigroup“, Дома здравља Врачар ...

11.3 Високошколска установа континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената.

Пре почетка сваке школске године, у складу са бројем уписаних студената на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар, дефинишу се просторни капацитети неопходни за одвијање наставе. Школа настоји да континуирано улаже средства за унапређење услова рада, опремање простора и набавку опреме која је потребна за квалитетно извођење наставе.

11.4 Високошколска установа свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

Школа је студентима и запосленима студијског програма струковна медицинска сестра-техничар обезбедила употребу рачунара и интернета, а тиме и неометан приступ различитим врстама информација.

11.5 Високошколска установа у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачуноског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала).

Школа располаже сопственим рачунарским центром са 16 рачунара, чиме је студентима студијског програма струковна медицинска сестра-техничар обезбеђена одговарајућа информатичка подршка. Такође, студентима се пружају услуге фотокопирања, штампања, скенирања, пребацивања потребног материјала у електронској форми на посебне медије.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Усклађеност капацитета простора и опреме са потребама наставног процеса и укупним бројем студената (+++) ❖ Адекватна и савремена наставна, рачунарска, библиотечка и друга опрема и средства који обезбеђују квалитетно извођење наставног процеса (++) ❖ Бесплатно и неометано коришћење услуга рачунарског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, пребацивање електронског материјала...) (+++) ❖ Адекватна опремљеност наставних база у којима се изводи практична настава (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Наставници и сарадници немају потпуно адекватан кабинетски простор (+++) ❖ Застаревање рачунарске опреме (++)
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Осавремењивање опреме кроз различите програме донација и пројекте подршке развоју установе (++) ❖ Побољшање техничке и информатичке опреме у циљу омогућавања електронске пријаве испита (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ограничени капацитети читаонице која у потпуности задовољава потребе студената (++) ❖ Недостатак буџетских средстава за наставку савремене информатичке опреме и програма (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

- ✓ Наставити континуирано улагање у квалитет простора и опреме
- ✓ Формирати посебно тело из редова наставног и ненаставног особља које би се бавило аплицирањем за учешће у програмима донација и пројектима подршке развоју установе
- ✓ Обезбедити савремену опрему за откривање и спречавање коришћења недозвољених електронских уређаја на испитима

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Упутства за примену стандарда 13:

13.1 Представници студената су чланови комисије за обезбеђење квалитета високошколске установе.

Различитим актима (Статут, Стратегија Обезбеђења квалитета, Правилници) ВМШСС „Милутин Миланковић“ регулисано је активно учешће студената у праћењу и унапређивању квалитета рада Школе. Сва документа су јавно доступна на сајту Школе. У садашњем, као и у претходном сазиву, Комисије за обезбеђење квалитета налази се један представник студената.

13.2 Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.

Чланом 27. Статута Школе дефинисана су права и обавезе студента. Између осталог, истакнуто је да студент има право на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије; на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Школе; на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења; да бира и буде буран у Студентски парламент и друге органе Школе. Студентски парламент је посебно важан орган Школе, преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе у Школи. Чланови Студентског Парламента бирају се по процедури која је у складу са Законом, а Школа обезбеђује одговарајућу просторију и све неопходне услове за адекватан рад Студентског парламента. Студентски парламент бира и разрешава представнике студената у органима и телима Школе.

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се кроз активно учешће студената у раду различитих тела Школе. Своје представнике студенти имају у: Комисији за обезбеђење квалитета, Дисциплинске комисије, Одбору за професионалну етику. Било би афирмативно укључити представнике студената у састав Савета Школе.

Свој допринос унапређењу наставе студенти дају и посредством Студентског парламента, чији представник присуствује седницама Наставно-стручног већа када се одлучује о питањима у вези студирања. Стога, а сагласно Закону о високом образовању, приликом разматрања и одлучивања о питањима везаним за осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду Наставно-стручног већа и одговарајућих комисија које се образују своје учешће узимају и представници студената.

13.3 Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Високошколска установа је обавезна да организује и спроведе анкету и да њене резултате учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.

Осим директног учествовања у раду Комисије за обезбеђење квалитета, преко свог представника, студенти путем студентских анкета дају и мишљење о квалитету свих сегмената који су предмет процеса самовредновања.

Школа периодично организује и спроводи анкете о ставовима и мишљењу студената везано за све области које се проверавају у процесу самовредновања. У овим анкетама студенти оцењују квалитет рада наставника и сарадника, квалитет студијског програма који похађају, квалитет наставног процеса, квалитет постигнутих исхода учења, као и квалитет рада органа управљања и стручних служби. Такође, студентима је у оквиру ових анкета дата могућност и да сами изнесу предлоге мера којима би се квалитет рада, односно студијског програма, наставног процеса и осталих релевантних аспеката функционисања Школе подигао на виши ниво. Све анкете су анонимне, а увођењем електронског анкетирања планира се још активније учешће студената у анкетирању.

Резултате анкете обрађује Комисија за обезбеђење квалитета, укључује их у извештај о самовредновању, који се затим презентује студентима и општој јавности на веб страници Школе.

13.4 Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

Учешћем у свим претходно наведеним активностима, студенти истовремено имају прилику да буду укључени у процесе реализације, развоја, евалуације студијског програма и развој метода оцењивања.

У случају да студенти оцене слабом оценом одређене области обухваћене анкетама, Наставно-стручно веће и директор Школе доносе и спровode одговарајуће корективне мере.

SWOT анализа:

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Школа поседује одговарајућа акта, којима је уређен процес обезбеђења квалитета, а којима је у исто време регулисана и укљученост студената у овај процес (+++) ❖ Студенти учествују у попуњавању различитих анкета чиме имају прилику да утичу на квалитет рада Школе (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Представници студената нису укључени у рад Савета школе (+++) ❖ Студенти недовољно користе могућности да изнесу своје мишљење кроз учешће у различитим телима Школе (++) ❖ Пасивно попуњавање анкета од стране одређеног броја студената (++) ❖ Адекватно информисање студената од стране Студентског парламента (++)
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Подизање свести студената о важности процеса самовредновања (+++) ❖ Увођење online анкетирања, што би утицало на већу укљученост студената у процес самовредновања (+++) ❖ Унапређење сарадње са свршеним студентима и њиховим послодавцима, у циљу добијања повратних информација које утичу на унапређење квалитета наставних садржаја (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољно поверење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене (++)

❖ Подршка студентима у повезивању са студентима и организацијама других високошколских установа (++)	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

- ✓ Размотрити укључивање послодаваца приликом анализе и осавремењивања студијског програма
- ✓ Уважавање мишљење дипломираних студената о предностима и недостацима студијског програма приликом ажурирања постојећег програма
- ✓ Унапређење сарадње (и мобилности) са сродним Школама из окружења
- ✓ Интензивирати активности на едукацији студената о предностима и значају њихове ангажованости у раду стручних тела Школе, те их мотивисати да што објективније изнесу мишљење и ставове у процесу самовредновања и оцењивања квалитета Школе
- ✓ Директном комуникацијом и континуирано упознавати студенте са одлукама стручних тела Школе и ефектима корективних мера које се односе на унапређење квалитета наставног процеса и стандарда студената
- ✓ Промовисати Алумни клуб

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1](#) Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

[Прилог 13.1.а](#) Одлука о формирању Комисије за обезбеђење квалитета

[Прилог 13.1.б](#) Одлука о образовању Дисциплинске комисије

[Прилог 13.1.в](#) Одлука о образовању Одбора за професионалну етику

[Прилог 13.1.г](#) Правилник о раду Студентског парламента

[Прилог 13.1.д](#) Одлука о избору чланова Студентског парламента

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

14.1 Високошколска установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета установе.

ВМШСС „Милутин Миланковић“ има Стратегију обезбеђења квалитета која садржи одређење високошколске установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета и тај документ је доступан јавности на сајту Школе. Субјекти обезбеђења квалитета рада у Школи су наставници и сарадници, Комисија за обезбеђивање квалитета, Наставно-стручно веће, органи управљања и пословођења, студенти и ненаставно особље. Сви субјекти обезбеђења квалитета рада у Школи су ангажовани у својим доменима квалитета који се прате, а са чијим процесима и реализацијом су најбоље упознати. Потребно је истаћи да у спровођењу поступака предвиђених Стратегијом обезбеђења квалитета учествују равноправно и запослени и студенти, што је добар показатељ присуства високог степена свести о значају процеса провере и унапређења квалитета.

14.2 Високошколска установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

Школа обезбеђује услове и инфраструктуру прикупљања и обраде података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања (законе, правилнике, услове за спровођење анкета и сл.). Ови услови и инфраструктура омогућавају континуирано прикупљање информација, вршење периодичне провере у свим областима релевантним за обезбеђење квалитета и јавну доступност тих података. Ради даљег унапређења услова прикупљања и обраде података неопходних за оцену квалитета Школа ће прећи на електронски вид прикупљања информација и њихову анализу.

14.3 Високошколска установа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.

Школа периодично обезбеђује повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, дипломираних студената и других чиниоца релевантних за оцену компетенција дипломираних студената студијског програма струковна медицинска сестра-техничар. Анализа анкете о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца врше се једном годишње, а резултати показује да су послодавци веома задовољни компетенцијама које свршени студенти овог студијског програма поседују. Све информације се детаљно обрађују и дају се предлози мера побољшања квалитета у складу са коментарима и потребама будућих послодаваца.

14.4 Високошколска установа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета.

Школа има потписане споразуме о сарадњи са школама истог/сродног образовног профила у иностранству, која се остварује кроз званичне посете представника школа из иностранства и посете наших представника школама у иностранству, учешће на међународним научним скуповима, разменом студената и др, што Школи обезбеђује могућност да стекне увид у рад других високошколских установа и упоређи се са њима.

14.5 Високошколска установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анкетаирања студената. Самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године.

На студијском програму **струковна медицинска сестра-техничар** спроводи се периодична проверу квалитета током које се проверава реализација утврђене Стратегије и поступака за обезбеђење квалитета као и достизање жељених стандарда. Самовредновање се спроводи најмање једном у три године. У периодичним самовредновањима обавезно су укључени резултати студентских анкета којима се испитује мишљење активних и дипломираних студената о свим релевантним питањима везаним за квалитет студирања. Редовне анкете односе се на оцену педагошког рада наставника и сарадника у настави, а предвиђено је да се изводе два пута годишње, односно на крају сваког семестра, док једном годишње студенти оцењују квалитет управљања устаномом и рада стручних служби. Анкетаирање свршених студената обавља се након одбране завршног рада, чиме се стуче увид у њихово задовољство студијским програмом, односно знањима и вештинама које добијају у нашој Школи. Осим кроз студентске анкете, студенти имају улогу у процесу самовредновања и учешћем у раду Комисије за обезбеђење квалитета.

14.6 Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

Школа има услове, инфраструктуру, субјекте и методологију за систематично и континуирано праћење и периодичну проверу области које укључује процес праћења и провере квалитета рада Школе. Континуирано се прати квалитет у свим областима организовањем анкета и упитника за студенте, дипломиране студенте и послодавце. Резултати самовредновања су доступни сваком наставнику, сараднику, запосленима у стручним службама и студентима Школе, а коначни Извештај се поставља на сајт Школе.

SWOT анализа:

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Континуитет у периодичним проверама квалитета у свим областима (+++) ❖ Школа има услове, инфраструктуру, субјекте и методологију за систематично и континуирано праћење и проверу квалитета. (+++); ❖ Сви подаци о самовредновању су транспарентни и доступни јавности на интернет страници Школе (+++); ❖ Праћење и усклађивање са стратегијама обезбеђења квалитета сличних ВШУ у иностранству (++) ❖ Повратне информације о знањима и вештинама дипломираних студената (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна заинтересованост и објективност студената при попуњавању анкета (++) ❖ Недовољана заинтересованост за спровођење поступака за праћење квалитета код одређеног броја наставника (++) ❖ Средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису дефинисана буџетом Школе (+++)

O – (Opportunities): Мoгућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Подизање свести међу студентима и наставницима о важности објективног приступа у поступку анкетања (+++) ❖ Увести електронско попуњавање анкета како би се студенти мотивисали да масовније учествују у анкетама (+++) ❖ Остварити квалитетнију комуникацију са свршеним студентима (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Одсуство свести о значају процеса праћења и обезбеђења квалитета (++)
Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ На основу резултата самовредновања и препорука мера, уз сагласност Наставно-стручног већа, дефинисати и спровести одговарајуће корективне мере ради успостављања механизма сталног унапређења квалитета ✓ Подизање свести међу запосленима о значају системског праћења и провере квалитета, што би резултирало учествовањем у процесу праћења и ван постојећих периодичних провера ✓ Омогућити електронско попуњавање анкета и повећати мотивацију студената за учествовање у анкетама ✓ Предвидети средства за рад на пословима контроле квалитета у буџету Школе ✓ Осигурати подршку свих субјеката обезбеђења квалитета Комисији за обезбеђивање квалитета рада и Комисији за праћење и унапређивање наставе (коју би требало формирати) за активности између два периода самовредновања ✓ Континуирано обезбеђивање и анализа што веће количине повратних информација од стране здравствених установа, Националне службе за запошљавање и дипломираних студената. 	
Показатељи и прилози за стандард 14:	
<p>Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.</p>	
<p>Прилог 14.1.a Кореспонденција са НСЗ</p>	

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

др стом. Стефан Микић, наставник вештина

